

Violență și teroare în istoria recentă a României, București, Ed. Universitară, 2006.

Cuvânt înainte

În perioada 21-23 ianuarie 1941 în România a avut loc rebeliunea legionară, care a culminat cu pogromul evreilor de la București. Peste 120 de evrei au fost uciși în aceste împrejurări de către legionari. În acest an s-au împlinit 65 de ani de la aceste tragice evenimente. Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România «Elie Wiesel», în colaborare cu Federația Comunităților Evreiești din România, a organizat, în ziua de 23 ianuarie 2006, conferința internațională cu tema *Violență și teroare în istoria recentă a României – 65 de ani de la pogromul de la București*.

Conferința a fost un bun prilej pentru analiza, discutarea și evaluarea unor aspecte culturale, politice și civice care în acea perioadă au concurat la intensificarea manifestărilor de antisemitism. O dată cu instaurarea Statului Național Legionar, în septembrie 1940, în România antisemitismul a început să se consolideze ca politică de stat. Manifestările extreme ale politicii antisemite a statului au fost deportarea și exterminarea unei părți însemnate a populației evreiești din România și teritoriile administrate de ea, în perioada 1941-1942. Văzut din perspectiva timpului, a anilor care au trecut de la pogromul din București, el apare astăzi ca apogeul manifestărilor și a politicii antisemite legionare. În același timp, nu e mai puțin adevărat, că politica de exterminare a evreilor din România avea să devină realitate după îndepărtarea legionarilor de la putere. Intrarea României în războiul antisovietic alături de Germania nazistă, în iunie 1941, a deschis calea deportării și exterminării unui număr important de evrei din România.

Studiile și mărturiile prezentate la această conferință, precum și dezbaterile care au avut loc, au adus noi argumente științifice pentru combaterea manifestărilor de negare a Holocaustului din România și pentru susținerea unor mesaje educaționale credibile despre evenimente negative din istoria recentă a țării noastre.

La conferință au participat: Ștefan Deaconu, consilier prezidențial; Virgil Ștefan Nițulescu, secretar de stat în Ministerul Culturii și Cultelor; dr. Aurel Vainer, președintele Federației Comunităților Evreiești din România; dr. Mihail E. Ionescu, directorul general al Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului din România «Elie Wiesel»; dr. Jean Ancel (Israel); dr. Ben Zvi Itzhac, supraviețuitor (Israel); dr. Lya Benjamin, cercetător la Centrul pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România; ddr. Gina Pană, Facultatea de Filosofie București; Anca Ciuciu, documentarist la Centrul pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România; dr. Alexandru Florian, director executiv la Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România «Elie Wiesel»; dr. Michael Șafir, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj; dr. Liviu Rotman, profesor universitar la Școala Națională de Științe Politice și Administrative; Paul Schwarty, vicepreședinte al Federației Comunităților Evreiești din România; Țicu Goldstein, supraviețuitor; Aurel Streja, Federația Comunităților Evreiești din România; Florin Manole, Centrul de Studii Roma al Facultății de Istorie de la Universitatea București. Comunicările și opiniile participanților le-am adunat în paginile care urmează.